

RODNA GRUDA

INFORMATIVNI PRIROČNIK ZA JUGOSLOVANE ZAPOSLENE V TUJINI

IZDAJA SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA, CANKARJEVA 1/II

VSEBINA:

NAŠA NOVA PRILOGA

CARINSKI PREDPISI

KJE SO NAŠA

DIPLOMATSKA IN KONZULARNA

PREDSTAVNIŠTVA

1

MAJ 1965

NAŠA NOVA PRILOGA

Revija Rodna gruda, ki je namenjena predvsem našim izseljencem po vsem svetu, si pridobiva čedalje več naročnikov tudi med našimi občani, ki se začasno zaposlijo v tujini in tudi med drugimi državljani, ki se za krajše ali daljše razdobje znajdejo v inozemstvu. To je razumljivo, saj revija prinaša vrsto sestavkov o domovini, na katero so vsi tako navezani, izseljenci in začasno bivajoči v tujini.

Da bi še bolj ustregli vsem, ki se za revijo zanimajo, uvajamo to prilogo za vse tiste, ki se začasno zaposlujejo v tujini. Informirali jih bomo o vsem, kar je v zvezi z njihovim bivanjem in zaposlitvijo v inozemstvu, z njihovim položajem, pravicami in dolžnostmi. Dnevno prejemo številna pisma naših ljudi, ki so se začasno zaposlili v inozemstvu. Iz teh pisem, v katerih nam pošiljajo številna vprašanja, ugotavljamo, da so nezadostno informirani o vrsti vprašanj, ki so povezana z njihovim bivanjem v inozemstvu.

Naš namen je tudi, da seznanimo naše v tujini bivajoče občane z najvažnejšimi predpisi in jim posre-

dujemo odgovore na posamezna vprašanja, na katera sami ne najdejo odgovora. V tej prvi prilogi obravnavamo carinske predpise, glede katerih prejemamo največ vprašanj. V naslednjih prilogah vas bomo pa seznanili še z naslednjimi področji: o možnostih nalaaganja, hranjenja in uporabljanja deviznih sredstev; socialnemu zavarovanju, postopku za ureditev zaposlitve v inozemstvu; predpisih o potnih listih itd. Seznanjali vas bomo tudi z vsemi drugimi predpisi, ki se nanašajo na naše občane, zaposlene v inozemstvu in pa seveda z vsemi spremembami predpisov.

Poleg navedenega bomo v tej prilogi tolmačili in vas seznanjali tudi s položajem, pravicami in dolžnostmi, ki izhajajo iz bivanja in zaposlitve po predpisih držav, v katerih živijo in delajo naši občani, postopoma pa tudi s položajem občanov v državah, s katerimi je Jugoslavija sklenila sporazume o zaposlovanju in socialnem zavarovanju. V prihodnjih številkah priloge vam bomo posredovali tudi bistvene informacije o določbah v mednarodnih konvencijah in drugih sporazumih, ki jih sklepajo mednarodne organizacije, predvsem Mednarodna organizacija dela pa tudi druge, ki jih je podpisala tudi Jugoslavija.

Naročniki Rodne grude si bodo na ta način sčasoma ustvarili zelo koristen priročnik, ki jim bo v veliko pomoč pri uveljavljanju njihovih pravic in izvrševanju njihovih obveznosti.

Rodno grudo, ki bo odslej prinašala priročnik, lahko naročite na naslovu: SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA, LJUBLJANA, Cankarjeva 1, Jugoslavija.

CARINSKI PREDPISI

Carinjenje prinesenega blaga

V začetku naj ugotovimo, da so se pred nedavnim spremenili carinski predpisi. Po teh spremembah so s 1. aprilom odpadle nekatere ugodnosti, ki so bile namenjene tistim občanom, ki so delj časa živeli v inozemstvu in izseljencem. Po spremenjenih predpisih so izenačeni jugoslovanski in tuji potniki ter izseljenci. Poglejmo kako:

Jugoslovanski in tuji potniki ter turisti lahko prinesejo s seboj iz tujine predmete za svojo uporabo, oziroma za svoje gospodinjstvo ali za darila do skupne vrednosti 30.000 din in to v količinah, ki očitno niso za prodajo. Ta ugodnost pa velja za posameznika le enkrat na leto.

Prineseni predmeti se ocenijo po seznamu o vrednosti posameznih vrst blaga, ki je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ, št. 13/62. Zaradi obsežnosti tega seznama ne moremo objaviti. Predmete, za ka-

tere v tem seznamu niso navedene cene, ocenijo carinski uslužbenci po vrednosti na domačem trgu, zmanjšano za 20 odstotkov. Cene za predmete, ki so rabljeni, pa se zmanjšajo za določen odstotek.

Jugoslovanskim in tujim potnikom, ki bodo izkoristili carinsko ugodnost do 30.000 din vrednosti, bodo carinski uslužbenci vtishili pečat v potni list, da so izkoristili ugodnost za tekoče leto.

Seveda bodo lahko prinesli s seboj iz tujine tudi večjo vrednost blaga, vendar bodo morali za vrednost nad 30.000 din plačati carino po enotni carinski stopnji 40 %. Cariniki bodo blago ocarinili po potniški deklaraciji na obmejni carinarnici ali v prevoznem sredstvu (na vlaku), vendar le tedaj, če bodo ocenili, da je blago namenjeno za domače potrebe potnikov, za gospodinjstvo ali za darila. Enotna carinska stopnja 40 odstotkov pa se ne sme uporabiti za televizorje, magnetofone, radijske sprejemnike, harmonike, puške, cigaretni papir, vžigalne kamenčke in krzno. Za omenjene predmete in blago, ki ni za domače potrebe potnikov, za njihova gospodinjstva in darila, bodo zaračunali carino po carinskih stopnjah, ki so predvidene za določeno blago v začasni carinski tarifi. Carinjenje na sami obmejni carinarnici ali v prevoznem sredstvu, je posebna olajšava za domače in tuje potnike ter turiste, ki jim ni treba izgubljati časa s carinjenjem pri carinarnicah v notranjosti države. Notranje carinarnice ne smejo domačim in tujim potnikom ter turistom ocariniti predmetov po enotni carinski stopnji. Tuji potniki in turisti morajo plačati carino takoj na obmejni carinarnici ali v prevoznem sredstvu.

Carinjenje blaga v pošiljkah iz tujine

Pošiljke svojcem v Jugoslaviji so oproščene plačila carinskih dajatev do skupne vrednosti 2000 din. Za pošiljke, ki so vredne od 2 do 20.000 din, in vsebujejo najmanj dve ali več vrst blaga, mora prejemnik plačati carino po enotni stopnji 40 odstotkov od vrednosti vsebine pošiljke na jugoslovanskem trgu. Za pošiljke do vrednosti 20.000 din, v katerih je samo blago ene vrste, mora prejemnik plačati carinske dajatve po stopnjah uredbe o začasni splošni carinski tarifi in tarifi prometnega davka. To velja tudi za vse pošiljke v vrednosti nad 20.000 din.

Ugodnosti za izseljence povratnike

Tisti, ki se za stalno vrnejo v Jugoslavijo, so oproščeni plačila vseh carinskih dajatev za oblačilne predmete, gospodinjske predmete in nujen gospodarski inventar, razen za motorna vozila. Vse to pa smejo uvoziti v količinah, ki očitno niso za prodajo.

Za naše državljane velja omenjena carinska ugodnost le, če so se izselili iz Jugoslavije z dovoljenjem pristojnega organa, to je tajništva za notranje zadeve. To ugodnost imajo tudi jugoslovanski državljani, ki so bili v tujini pred 21. marcem 1962. leta. To pomeni, da se prizna carinska ugodnost tudi osebam, ki so šle v tujino ali so tudi bile v tujini brez dovoljenja pristojnega organa do amnestije (21. marec 1962. leta). To pa je treba dokazati s potrdilom jugoslovanskega diplomatskega ali konzularnega predstavništva v tujini. Tisti, ki so se izselili z dovoljenjem pristojnega organa, to dokazujejo s stalnim

potnim listom oz. s potrdilom tajništva za notranje zadeve, da so se izselili z dovoljenjem.

Za motorno vozilo so izjemoma oproščeni plačila carinskih dajatev le tisti naši in tuji državljani, ki so stalno prebivali na sedanjem področju Jugoslavije in so se izselili pred 6. aprilom 1941. leta, sedaj se pa za stalno vračajo v Jugoslavijo. To ugodnost jim priznajo na podlagi potrdila urada za notranje zadeve.

Motorno vozilo lahko uvozijo tudi jugoslovanski in tuji državljani, ki se za stalno doselijo v Jugoslavijo, če so živeli v tujini najmanj 5 let, vendar morajo plačati vse carinske dajatve.

Kljub temu, da morajo plačati carinske dajatve, je to olajšava, kajti v Jugoslavijo je trenutno prepovedano uvažati motorna vozila zaradi zaščite domače avtomobilske industrije.

Kljub prepovedi uvoza motornih vozil in izjemam, ki smo jih našeli, smejo naši in tuji državljani, ki stalno živijo v Jugoslaviji, uvoziti motorna vozila le, če jih kupijo s tujimi plačilnimi sredstvi, katera imajo v skladu s sedaj veljavnimi predpisi na deviznem računu ali naložena kot hranilno vlogo pri Narodni banki. Vsem tistim, ki se nameravajo za stalno vrniti v Jugoslavijo, pa nimajo pogojev, da bi lahko uvozili motorno vozilo zaradi prekratkega bivanja v tujini, svetujemo, naj vlagajo svoje prihranke tujih plačilnih sredstev pri Narodni banki Jugoslavije — centrali za SR Slovenijo v Ljubljani. To svetujemo tudi vsem tistim, ki se niso za stalno izselili z dovoljenjem pristojnega organa in ob vrnitvi ne uživajo ugodnosti brezcarinskega uvoza gospodinjskih predmetov in nujnega gospodarskega inventarja.

Oblačilni predmeti - oproščeni carine

Oblačilni predmeti, ki so ob vrnitvi v Jugoslavijo oproščeni carine, so naslednji:

vs a sešita obleka in spodnje perilo, iz tekstila in platna, obutev in predmeti iz usnja za osebno ali hišno uporabo (novo ali rabljeno), blago za tri moške obleke, za en zimski moški in en lažji plašč, blago za 6 ženskih oblek, za en zimski plašč in en lažji plašč, blago ali material za tri obleke za vsakega otroka.

Predmeti, ki so ob vrnitvi oproščeni carine

En televizor s stabilizatorjem, anteno in priključki, en radijski sprejemnik s priključki, en magnetofon s priključki in 20 trakovi, en gramofon s pri-

ključki in 100 gramofonskimi ploščami, en električni, plinski ali kombiniran štedilnik, en sesalec za prah s priključki, en aparat za loščenje in čiščenje parketa s priključki, en pralni stroj s priključki, en šivalni stroj, en tranzistorski radijski sprejemnik, en komplet mikser, eno električno ali plinsko peč, grelec ali radiator, en fotografski aparat in eno filmsko kame-ro, en amaterski pribor za razvijanje negativov in kopiranje filmov ter slik, en filmski projektor, en projektor za diapozitive, en pisalni stroj portabel, športni rekviziti (tenis, badminton, puška za ribolov, puška za lov, camping oprema), en motor za čoln do 5 KM, knjige in časopisi tujih in domačih avtorjev, slike in drugi umetniški predmeti domačih in tujih avtorjev, okrasni predmeti, vključno folklorne predmete, vse vrste pohištva, posteljnine, zaves in podobno, jedilni pribor in servisi do 12 oseb ter ustrezni kuhinjski predmeti in posoda, tri preproge, en ventilator, otroške igrače, en klavir ali druga glasbila in druge predmete za gospodinjstvo v skupni vrednosti 50.000 din.

Za večje količine od naštetih zahteva carina plačilo carinskih dajatev.

»Nujen gospodarski inventar«, ki se ob povratku lahko uvozi brez plačila carine: predmeti, orodje in delovni stroji, ki jih je izseljenec (nosilec stalnega potnega lista) imel v svoji lastnini v tujini za opravljanje svojega poklica ali obrti, če po jugoslovanskih predpisih takšen poklic ali obrt lahko opravlja tudi v Jugoslaviji. Preobširno bi bilo, če bi naštevali vse obrtne dejavnosti, ki so dovoljene zasebnikom v Jugoslaviji. To so mizarji, tesarji, zidarji, ključavničar-

ji, mehaniki, čevljarji, krojači, brivci, kovači, sodarji, finomehaniki, radio in TV mehaniki, pleskarji, čistilci vseh vrst, fotografi, knjigovezi itd. Za oprostitev plačila carinskih dajatev in za nujni gospodarski inventar je potrebno carinskim organom predložiti potrdilo jugoslovanskega diplomatskega ali konzularnega predstavništva v tujini o tem, kakšen je bil njegov poklic ali obrt v državi, iz katere prihaja.

Za oprostitev plačila carinskih dajatev ob doselitvi v Jugoslavijo je potrebno vložiti pri carinarnici prošnjo, kolkovano **z 250 din.** Prošnji je treba tudi priložiti:

1. potrdilo jugoslovanskega diplomatskega ali konzularnega predstavništva, da je imel v tujini stalno prebivališče;

2. seznam predmetov (v dveh izvodih), ki jih uvaža ali prinaša iz tujine. Na seznamu morajo biti našteti tudi tisti gospodinjski predmeti, ki jih morda namerava spraviti v Jugoslavijo v šestih mesecih od doselitve — prihoda v državo. En izvod seznama carinarnica overi in vrne prosilcu, da je temu pri roki takrat, ko mu pozneje v omenjenem roku prispejo kakšne stvari;

3. če uvaža tudi motorno vozilo, potrebuje za carinsko oprostitev potrdilo organa za notranje zadeve, da se je izselil iz Jugoslavije pred 6. aprilom 1941.

Če je izseljenec povratnik tuj državljan mora predložiti tudi potrdilo organa za notranje zadeve, da mu je dovoljena naselitev v Jugoslaviji.

KJE SO NAŠA DIPLOMATSKA IN KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

V ZR NEMČIJI

Königlich Schwedische Botschaft Abteilung für
die Wahrnehmung der jugoslawischen Interessen,
Mehlem (Rhein, Schlosstrasse 1, tel. 1 23 56)

je pristojno za področja: Nordrhein Westfalen, Rheinland Pfaltz, Hessen in Saarland. V postopek jemlje samo zahteve, s katerimi se interesenti obračajo nanj osebno. Posluje vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 13. ure.

Za tiste, ki stanujejo v bolj oddaljenih krajih, poslujejo pisarne predstavništva vsako soboto med 8. in 13. uro v:

Düsseldorfu, Neusserstrasse 49 in Frankfurtu am Main, Hellerhofstrasse 39

Generalni konzulat SFRJ, München, Böhmerwaldplatz 2, tel. 48 18 85

je pristojen za pokrajine: Bayern, Württemberg, Baden in Württemberg Hohenzollern. Uradne ure so vsak dan razen sobote in nedelje od 9. do 12. ure. razen tega so konzularni dnevi v:

Stuttgartu, Blumenstrasse 13, tel. 23 29 79
vsak dan razen sobote od 8. do 14. ure.

Generalni konzul SRFJ, Hamburg, Havrestahuderweg 101, tel. 44 45 04

je pristojen za pokrajine: Niedersachsen, Bremen, Hamburg in Schleswig Holstein. Posluje vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 12. ure.

Za Zahodni Berlin je pristojna

Vojna misija SFRJ, 1 Berlin — Grunewald, Tauberstrasse 18, tel. 89 32 91,

ki posluje vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 12. ure.

Na omenjene naslove se obračajte osebno, prej pa preverite, kateremu področju pripadate, da ne bi bile vaše prošnje odbite zaradi nepristojnosti.

V ANGLIJI

Embassy of the RSF of Yugoslavia 25, Kensington
gore

LONDON, S. W. 7

Consulate of the RSF of Yugoslavia 19 Upper

Philimore Gardens

LONDON, W. 8

V AVSTRIJI

Generalkonsulat der RSF Jugoslawien
Hilmteichstrasse 10

GRAZ

Generalkonsulat der RSF Jugoslawien
Radetzkystrasse 26

KLAGENFURT

Botschaft der RSF Jugoslawien

Rennweg 3

WIEN III

V BELGIJI

Ambassade de la RSF de Yougoslavie,
9, rue Crayer, Bruxelles

BRUXELLES

V FRANCIJI

Ambasade de la RSF de Yougoslavie, 54, Rue de la Faisanderie,
PARIS XVI

Consulat General de la RSF de Yougoslavie,
17, Rue Erckmann-Chatrian,
STRASBOURG

Consulat General de la RSF de Yougoslavie,
Promenade de la Corniche 145,
MARSEILLE

V HOLANDIJI

Ambasade de RSF de Yougoslavie, Groot Hortginnellan de la Corniche 145,
LA HAYE (Pays-Bas)

V ITALIJI

Ambasade de la RSF di Jugoslavia, Via dei Monti Parioli 20,
ROMA

Consolato Generale de la RSF di Jugoslavia, Via Luigi Pirandello No 3,
MILANO

Consolato Generale de la RSF di Jugoslavia,
Strade dei Friuli 54,
TRIESTE

NA ŠVEDSKEM

Ambasade de la RSF de Yougoslavie, Tyrgatan 6,
STOCKHOLM

V ŠVICI

Ambasade de la RSF de Yougoslavie, Kalcheggweg 38,
BERN

Consulat General de la RSF de Yougoslavie,
ZÜRICH, Eidmattstrasse 33

Consulat General de la RSF de Yougoslavie,
Il bis Avenue de Champel,
GENEVE